

Шкуренко Світлана Валеріївна

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА: ДОКУМЕНТАЛЬНЕ
ОФОРМЛЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ТА ОБЛІК

Через збройну агресію росії проти України переважна більшість країн світу допомагає Україні. Окрім надання військово-технічної допомоги, окремо виділяється гуманітарна допомога.

Через масштабність такої допомоги, на державному рівні підвищується відповідальність за її витрачання. Тому в цій статті хочемо розглянути нюанси документального оформлення операцій з гуманітарної допомоги, ведення обліку та про наслідки нецільового використання наданої гуманітарної допомоги.

Правові, соціальні, організаційні засади отримання, оформлення, надання, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги регулюються Законами України «Про гуманітарну допомогу», «Про благодійництво та благодійні організації» та інші правові акти.

Гуманітарна ДОПОМОГА

це цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану

Отримувачами гуманітарної допомоги є:

- ✓ громадські організації,
- ✓ релігійні організації,
- ✓ благодійні фонди, які внесені до Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги.

Набувачами ж гуманітарної допомоги є:

- ✓ фізичні та юридичні особи, які потребують гуманітарної допомоги та яким вона надається.

Документальне оформлення гуманітарної допомоги

Типової форми таких документів не передбачено, але складання документів для цілей бухгалтерського обліку лишається необхідною процедурою. Ведення бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги та відповідної звітності здійснюють отримувачі гуманітарної допомоги і набувачі гуманітарної допомоги (юридичні особи) у порядку, який встановлений Міністерством фінансів України.

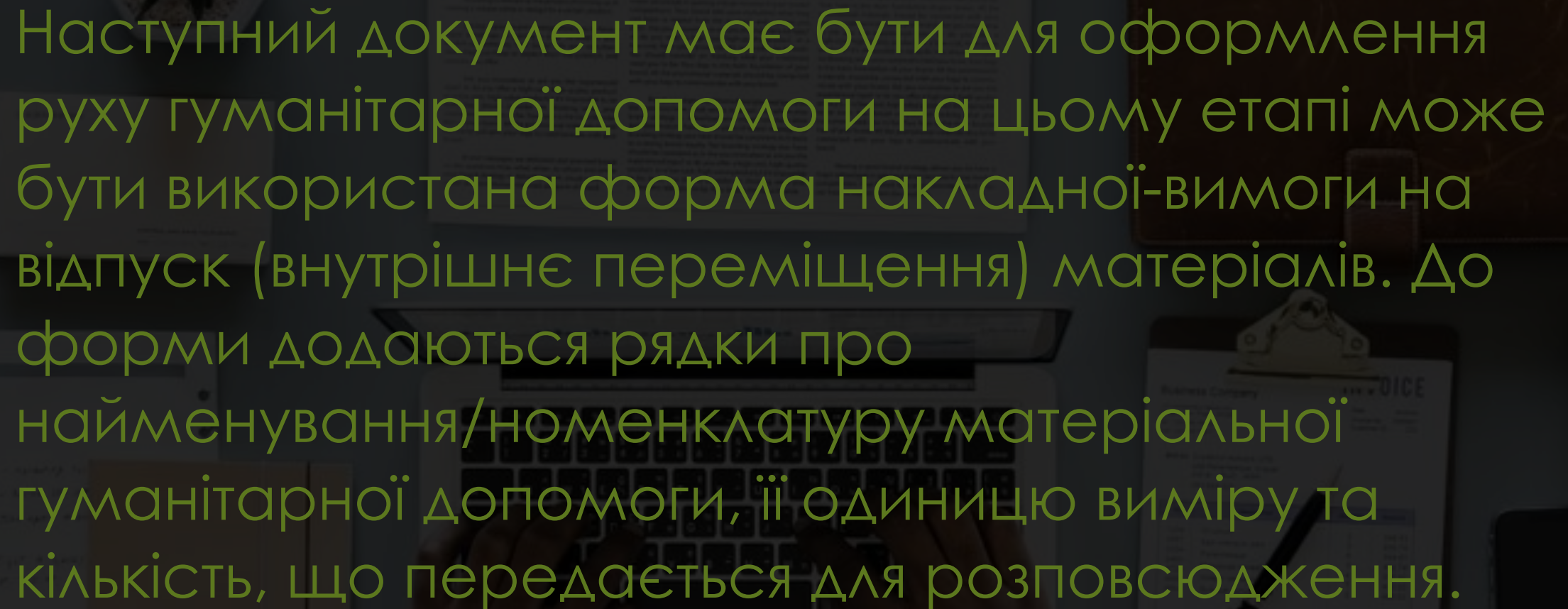

У випадку відсутності обліку, який підтвержує отримання та цільове використання гуманітарної допомоги вона буде вважатися використаною не за цільовим призначенням

Отримання гуманітарної допомоги, потрібно підтверджувати первинними документами, що включають такі реквізити:

- ✓ назва документа (форми),
- ✓ дату,
- ✓ назву підприємства від імені якого складено документ,
- ✓ зміст,
- ✓ обсяг та одиницю виміру господарських операцій,
- ✓ посаду, особистий підпис та інші дані, які дадуть змогу ідентифікувати осіб, які відповідальні за проведення та правильність оформлення операцій, та осіб, які брали участь у їх проведенні.

Наступний документ має бути для оформлення руху гуманітарної допомоги на цьому етапі може бути використана форма накладної-вимоги на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів. До форми додаються рядки про найменування/номенклатуру матеріальної гуманітарної допомоги, її одиницю виміру та кількість, що передається для розповсюдження.

Останнім етапом після роздачі гуманітарної допомоги є складання звіту. Звіт має включати в себе інформацію про місце та дату роздачі допомоги, фактичні обсяги та наявні залишки нерозданої гуманітарної допомоги. Прикладом документу, що допоможе з оформленням звіту особи відповідальної за роздачу гуманітарної допомоги може бути форма матеріального звіту

Наступне питання, це як організувати облік гуманітарної допомоги. Гуманітарна допомога – це цільове надходження. Його потрібно обліковувати на рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» (Інструкція № 291). Також потрібно самостійно відкрити рахунок обліку, наприклад 485 «Гуманітарна допомога».

Для різних видів допомоги залежно від призначення/джерела надходження додатково вводяться аналітичні рахунки обліку, наприклад 4851 «Ліки», 4852 «Засоби гігієни», 4853 «Медичні обладнання та інструмент» тощо. Також потрібно розробити додаток до наказу про облікову політику із переліком рахунків обліку, який використовуватиметься.

Якщо будуть виявлені порушення законодавства про гуманітарну допомогу, а саме щодо використання допомоги не за цільовим призначенням, нерозміщенням або його несвоєчасністю державними органами з питань гуманітарної допомоги на своєму офіційному сайті, ненаправлення гуманітарної допомоги тощо, то передбачена кримінальна або адміністративна відповідальність.

Отримувачі гуманітарної допомоги, які допустили порушення законодавства про гуманітарну допомогу, за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, виключаються з Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги. Державна аудиторська служба України забезпечує у встановленому порядку державний фінансовий контроль за дотримання вимог чинного законодавства щодо гуманітарної допомоги

Дякую за увагу!

